

Wytyczne
do sporządzania Rocznych Planów Łowieckich na sezon łowiecki 2026/2027
dla obwodów łowieckich znajdujących się w zasięgu terytorialnym
Okręgu Olsztyńskiego PZŁ

ZWIERZYNA GRUBA

Uwaga: ze względu na ekstremalne warunki atmosferyczne zwracamy uwagę aby w czasie inwentaryzacji i konstruowania rocznych planów łowieckich – w szczególności poziomu odstrzału – uwzględnić upadki zwierzyny, zwłaszcza te stwierdzone do czasu inwentaryzacji.

W przypadku **łośia, jelenia szlachetnego i daniela** przyrost ustalić na poziomie od 30 do 70 % stanu samic na dzień inwentaryzacji. Plan odstrzału w populacjach ustabilizowanych i liczebnie zbliżonych do stanów docelowych ustalić w zależności od wyników inwentaryzacji, założonego przyrostu, stanów docelowych zapisanych w Wieloletnich Łowieckich Planach Hodowlanych oraz wielkości śmiertelności pozałowieckiej (zwłaszcza drapieżnictwa – obecność wilków). Powinien on wynosić ok. 5-20 % mniej od zakładanego przyrostu.

(przykładowo – inwentaryzacja 200 jeleni: 80 byków, 20 cielaków, 100 łań, przyrost 50 % stanu łań czyli 50 sztuk, odstrzał 10 % mniej czyli 45 osobników)

W dalszym ciągu Koła łowieckie informują o zróżnicowaniu liczebności jeleni w poszczególnych obwodach łowieckich. Zgłaszane są zarówno wyraźne spadki liczebności jak i zwiększenie liczebności jeleni. Zjawiska te mogą mieć charakter stały lub okresowy związany z migracją jeleni i koncentrowaniem się w poszczególnych obwodach ze względu na bazę żerową (zboża ozime i rzepaki) jak również presją drapieżników. Należy jednak podkreślić, że ograniczenie liczebności populacji osiąga się przede wszystkim zmniejszając jej potencjał rozrodczy czyli ilość łań. Redukcja liczebności jeleni poprzez odstrzał byków nie prowadzi do trwałego zmniejszenia liczebności osobników populacji bytującej w danym obwodzie/Nadleśnictwie a jedynie do niewłaściwej struktury płciowej. Wnioski kół łowieckich o zmianę RPŁ będą opiniowane przez Zarząd Okręgowy zgodnie z obowiązującymi przepisami po szczegółowej analizie każdego złożonego wniosku.

W przypadku **saren** przyrost należy zaplanować na poziomie adekwatnym do stanu populacji i presji dużych drapieżników, ściśle według danych z każdego obwodu. Średnie wartości przyrostu wynoszą od 30 do 60 %, przy czym w przypadku konkretnych obwodów wartości te mogą być niższe. Z kolei ze względu na szczególnie wysoką śmiertelność pozałowiecką odstrzał powinien być planowany na poziomie 20-40 % niżej od zakładanego przyrostu

(przykładowo – inwentaryzacja 100 saren: 40 rogaczy, 10 kozłaków, 50 kóz, przyrost 30 % stanu kóz czyli 15 szt., odstrzał 30 % mniejszy od przyrostu czyli 10 osobników)

Przy ustalaniu RPŁ należy przyjąć następujące wskaźniki:

Optymalny odstrzał w grupach płciowo wiekowych ustabilizowanych populacji zwierzyny płowej wynosi:

- samce	30-40 %
- samice	40-50 %
- młode	10-30 %

Analiza wykonania odstrzału byków jelenia szlachetnego w sezonie 2024/25 wykazała udział osobników łownych w ogólnej liczbie odstrzelonych osobników na poziomie 10,22 % (przy minimalnej wartości granicznej dla populacji ustabilizowanej 10 %). W związku z powyższym

stosowanie współczynników wyznaczających strukturę pozyskania należy uzależnić od konkretnych wyników inwentaryzacji dla każdego obwodu oraz struktury wiekowej odstrzelonych byków.

Docelowa struktura płci w populacjach ustabilizowanych powinna wynosić ok. 1:1. W przypadku populacji o niskim zagęszczeniu oraz będących pod wpływem silnej presji drapieżników do czasu osiągnięcia liczebności określonej w WLPH wskazany jest stosunek płci w układzie 1:2 na korzyść samic. Po osiągnięciu odpowiedniej liczebności populacji należy skorygować strukturę płci do zalecanej 1:1 (1:0,8- 1:1,2)

W związku z powyższym:

- w przypadku **nadmiernego zagęszczenia** i właściwej struktury wieku sugerujemy stosowanie struktury odstrzału w wysokości: **byki -30%, łanie -50 %, cielęta -20%**
- w przypadku ustabilizowanej populacji z właściwą strukturą i **inwentaryzacją zbliżoną do stanów docelowych** sugerujemy stosowanie struktury odstrzału w wysokości: **byki - 30%, łanie -40 %, cielęta - 30%**
- w przypadku zagęszczenia populacji **poniżej stanów docelowych** sugerujemy stosowanie struktury odstrzału w wysokości: **byki -40%, łanie -40 %, cielęta -20%**

W przypadku realizacji planu pozyskania w zakresie 100-110 % ustalonej liczby osobników zwierzyny płowej przeznaczonych do odstrzału należy dążyć do realizacji pozyskania zgodnie z przyjętą w RPŁ strukturą płciowo wiekową danego gatunku.

Odstrzał byków jeleni:

- **selekcyjnych** - (1-9 poroże/2-10 r. ż.) - **80-85 %** ogólnej liczby byków do pozyskania z uwzględnieniem zasady, iż byków selekcyjnych w wieku do 5. roku życia nie powinno się pozyskiwać więcej niż 30-40 %
- **łownych** - (10 poroże/ 11 r. ż. i starsze) - **15-20 %** ogólnej liczby byków do pozyskania

Odstrzał byków danieli:

- **selekcyjnych** - (1-6 poroże/ 2-7 r. ż.) **85 %** ogólnej liczby byków do pozyskania z uwzględnieniem zasady, iż byków selekcyjnych w wieku do 3 roku życia nie powinno się pozyskiwać więcej niż 40 %
- **łownych** - (7 poroże/ 8 r. ż. i starsze) **15 %** ogólnej liczby byków do pozyskania

Odstrzał rogaczy:

- **selekcyjnych** - (1-4 poroże/2-5 r. ż.) – **ok. 70 %** ogólnej liczby rogaczy do pozyskania
- **łownych** - (5 poroże/6 r. ż. i starsze) **ok. 30 %** ogólnej liczby rogaczy do pozyskania

Dzik

Liczebność populacji należy określić jak najdokładniej bazując na wszystkich dostępnych dla koła danych (obserwacje całoroczne, poziom szkód łowieckich, liczbą pozyskanych dzików w ostatnich 2 sezonach łowieckich z uwzględnieniem zauważonych tendencji wzrostu lub spadku liczebności, obserwacje w czasie polowań na nęciskach, nocne inwentaryzacje z użyciem nokto- i termo-wizji i inne).

W części obwodów łowieckich wykonany odstrzał dzików w porównaniu do stanu wiosennego zdecydowanie przekracza możliwości biologiczne populacji tj. 250-300 % przyrostu w stosunku do stanu wiosennego. Może to świadczyć o lokalnych migracjach spowodowanych strukturą upraw rolnych (uprawy kukurydzy na ziarno), niestarannie prowadzonej inwentaryzacji lub celowego zaniżania wiosennej liczebności populacji. Należy dołożyć wszelkich starań aby inwentaryzacja dzików jak najdokładniej odzwierciedlała stan populacji w łowisku.

Przyrost zrealizowany planujemy w wysokości do 250 % ogólnego stanu populacji na dzień inwentaryzacji w zależności od obserwowanej struktury płciowej i wiekowej populacji

występującej w danym obwodzie. Planowany odstrzał minimalny musi uwzględnić przyjęty poziom przyrostu zrealizowanego oraz zakładać doprowadzenie i utrzymanie liczebności populacji dzika na poziomie 1 osobnika na 1000 ha obwodu. Zaleca się realizację odstrzału przede wszystkim wśród warchlaków.

ZWIERZYNA DROBNA

Lis

Przyrost zrealizowany 100 - 150 % stanu na dzień inwentaryzacji.

Średnie zagęszczenie lisa w okręgu olsztyńskim wynosi 6-8 osobników na 1000 ha obwodu (docelowo powinno być 2-3 osobniki/ 1000 ha.)

Pozyskanie na poziomie min. 100 do 200 % stanu na dzień inwentaryzacji.

Szakał

O ile występowanie tego gatunku zostało stwierdzone należy zaplanować pozyskanie w wysokości szacowanej liczby występujących osobników.

Borsuki, Tchórze, Kuny

Odstrzał na poziomie do 50 % stanu na dzień inwentaryzacji.

Norki amerykańskie

Odstrzał na poziomie do 100 % stanu na dzień inwentaryzacji.

Zając

Przy zagęszczeniu ok. 6-10 osobników na 100 ha obwodu można planować pozyskanie. **Przy zagęszczeniu poniżej 6 szt. na 100 ha powierzchni obwodu lub powierzchni polnej obwodu nie planujemy pozyskania**

Pozyskanie ustalamy na poziomie 5-10 % stanu wiosennego

Inwazyjne Gatunki Obce (IGO) zagrażające UE lub Polsce.

Dane znajdujące się w dziale V. formularza RPŁ należy wypełnić w oparciu o informacje przekazane przez myśliwych w czasie całego roku gospodarczego (kolumna 2) oraz adnotacje z druków upoważnienia do polowania indywidualnego dokonanych przez myśliwych po odstrzale zwierzęcia należącego do IGO (kolumna 3). **Liczba eliminacji nie może być wyższa od liczby obserwacji !!!**

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
RDLP w Olsztynie

Wojciech Matuszak

ŁOWCZY OKRĘGOWY
Zarządu Okręgowego PZŁ
w Olsztynie
Dorota Michalak